

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

HET BESCHIKKINGSRECHT IN DE VEILIGHEIDSRaad

1. *Bevoegdheid van de Veiligheidsraad.*

De Conferentie van San Francisco is eens te eens te meer een poging geweest om het natuurrechtelijk begrip der collectieve veiligheid in een raam van positief recht te schuiven. De uitgebreidheid der voorbereidende werkzaamheden was daarbij van die aard, dat, wanneer men moest overgaan tot de publicatie van de besprekingen, men niet minder dan dertien lijvige boekdelen nodig had en dat de inventaris op zichzelf nog eens een veertiende boek werd.

Het zou echter ongerijmd zijn, te denken dat deze massale uitgave van wezenlijk belang is voor de collectieve veiligheid. In feite is alleen het deel over de Veiligheidsraad van onbetwistbare waarde, daar dit organisme, concreet beschouwd, de bron is van geheel de bedrijvigheid van de Organisatie der Verenigde Volken voor de handhaving van de wereldvrede.

Voor de vreedzame oplossing der tussenstaatse conflicten is het lidmaatschap van bepaalde staten in de O. V. V. van essentieel belang. Dit lidmaatschap en «a fortiori» de bepaalde samenstelling zelf van de wereldorganisatie hangt af van de Veiligheidsraad; hij is het, die beslist of een nieuw lid voor de Algemene Vergadering zal voorgebracht worden (artikel 4, § 2 van het Handvest); hij is het eveneens, die het voorstel tot schrapping van een lid bij de Algemene Vergadering voordraagt (art. 6 van het Handvest). De Veiligheidsraad heeft ook het initiatief om een lid tijdelijk uit zijn rechten van het lidmaatschap, door de Algemene Vergadering te doen ontzetten (art. 5 van het Handvest). Hoofdstuk VI van het Handvest geeft hem het recht de onderhandelingen te voeren, om op vredelievende wijze de voorkomende conflicten te regelen. Volgens hoofdstuk VII is hij het, die besluit tot dwangmaatregelen tegen mogendheden, die de vrede in gevaar brachten of daden van geweld hadden gesteld, tegenover andere staten. Bij wijze van synthese kan worden gezegd, dat zowel de voorafgaande

onderhandelingen als de collectieve represailles, in de bevoegdheid liggen van de Veiligheidsraad. Nergens wordt hij een jurisdictioneel organisme genoemd, maar toch is hij het, want hij beslist wanneer, hoe en tegen wie er maatregelen zullen getroffen worden.

2. *De procedure bij het treffen van een beslissing.*

De manier, waarop de Veiligheidsraad een beslissing zal treffen is dan ook van het grootste belang voor geheel de werking der O. V. V. en in dit verband menen wij te mogen besluiten, dat het zwaartepunt van het Handvest gelegen is in art. 27.

De drie paragrafen, waaruit dit artikel is samengesteld, zijn even merkwaardig als het perspectief, dat het Handvest zelf vertoont.

De eerste paragraaf is klassiek, in die zin, dat hij een handhaving bevat van het aloude begrip der rechtelijke gelijkheid tussen de soevereine staten. Ieder lid heeft slechts één stem.

De twee volgende beschikkingen van het artikel, zijn echter de meest absolute ontkenning van het beginsel der gelijkberechtigting. Gelijk wie, onder de permanente leden, wordt daàr de bevoegdheid gegeven om, een met meerderheid getroffen beslissing, te niet te doen, door tegen te stemmen.

Het vetorecht zelf wordt niet woordelijk aan een der leden toegekend maar het doet zich praktisch voor, als gevolg van § 3, die bepaalt, dat iedere beslissing, die handelt over de grond van een betwisting, moet aangenomen worden met een meerderheid van zeven leden op de elf en met instemming van de vijf permanente leden. Het gevolg hiervan is, dat geen enkele resolutie over de grond van een geschil, een beschikkende kracht kan verwerven, indien een der permanente leden tegenstemt.

3. *Veto in zake de prejudiciële geschillen.*

Tot nu toe was er slechts sprake over de grond der betwistingen. Voor proceduriële resoluties staat

diplomatieke verbanden zijn met een andere mogelijkheid.

Rusland toonde dus helemaal niet aan, dat zijn veto gesteund op het feit, dat Ierland als niet vredelievende mogelijkheid, de goede werking van de O. V. V. in gevaar zou hebben gebracht en dat bijgevolg de goede uitvoering van het Handvest gedwarsboemd zou zijn geweest. In deze omstandigheden was een bestaansvoorwaarde van het veto-recht afwezig en is het dus als rechtsmisbruik te betitelen.

Tijdens dezelfde zitting kwam, in volledig identieke voorwaarden van stemming en met juist dezelfde argumentatie, een Russische veto over de candidatuur van Portugal.

Het lidmaatschap van Transjordanië werd eveneens door Rusland tegengehouden en in dit geval was het wederrechtelijk aanwenden van het veto nog duidelijker. De U.S.S.R. stemde tegen, omdat dit land nog slechts veel te onlangs vrij werd gesteld van de Britse curatele. Was betrokken staat als rechtspersoon van volkenrecht in twijfel te trekken geweest en had men de diplomatieke hoedanigheid van zijn diplomaten kunnen betwisten, dan had zonder enige aarzeling een veto als gerechtvaardigd moeten aanzien worden. Dit werd echter door Gromyko niet opgeworpen, er werd alleen tegengestemd, omdat dit land nog te veel invloedssfeer was van Engeland. Het veto steunde dus ook hier niet op een gevaar voor het niet naleven van het Handvest of op een kwestie van vredelievendheid, zodat het hier eveneens als onrechtmatig moet aanzien worden.

Meer gerechtvaardigd was het veto tegen de candidatuur van Siam. Tegen deze staat werd er achtereenvolgens door de U.S.S.R. en door Frankrijk gebruikt gemaakt van hun privilege in de stemmingsprocedure. Rusland voerde aan dat Siam geen diplomatieke betrekkingen onderhield met de Sovjet Unie en, zoals wij hoger hebben gezien, houdt juridisch deze argumentatie van een veto geen steek. Volkomen juist is echter het volgende motief, dat steunt op het niet vredelievend karakter van deze mogelijkheid, vermits het op dat tijdstip in conflict staat met Frankrijk, aangaande grensgeschillen met de koloniën in het Verre Oosten. De Franse delegatie heeft om dezelfde redenen eveneens tegengestemd.

Hetzelfde zou kunnen gezegd worden over de toetreding van Albanië en de Mongoolse Republiek. Hier was het telkens, achtereenvolgens Engeland en de Verenigde Staten, die hadden tegengestemd omdat Albanië, op dat ogenblik in conflict was met Griekenland en Mongolië met China.

De debatten waren echter niet verlopen, zonder dat er drie veto's waren gevallen over incidentele resoluties. Wanneer het geval van Albanië voorkwam, diende de Amerikaanse afgevaardigde een resolutie in, die er toe strekt, deze bespreking te verdagen, ten einde over meer inlichtingen te beschikken. Algemeen stemt men voor een verdaging doch de Russische afgevaardigde stemt tegen. Waarop de delegatie van de Verenigde Staten een nieuwe resolutie voorlegt, waarbij zal gestemd worden of deze eerste resolutie een kwestie is van

procedure of niet. Bij deze tweede stemming is het besluit getroffen, dat het geen procedurele gelegenheid was en dit door toedoen van Engeland, Frankrijk, China en Rusland, die op hun beurt de meerderheid tegenhiielden. In gevolge het hoger uitgelegd «Statement», werd de eerste resolutie niet als aangenomen aanzien, omdat het geval onder toepassing viel van de vetoprocedure en Rusland zich verzet had.

De Verenigde Staten brachten dan opnieuw een resolutie voor om de bespreking te verdagen maar nu stellen achtereenvolgens Frankrijk en Rusland een veto, zodat het onderzoek in zake Albanië toch is doorgegaan.

De vraag stelt zich nu of deze drie precedënten abusief zijn. Wij durven hier echter moeilijk tot een misbruik besluiten. De toestand kwam er eigenlijk op neer dat, ingevolge de besprekingen te San Francisco en de aldaar getroffen overeenkomst, die wij hoger hebben uitgelegd, het veto mocht gebruikt worden. Men had eveneens maatregelen getroffen, om de candidaturen in die bijzondere zitting te beoordelen. De resolutie der Verenigde Staten werd trouwens voorgebracht vóór de gegevens over Albanië werden besproken. Aldus kan inderdaad de stelling verdedigd worden, dat de afdoende werking van de O. V. V. en de Veiligheidsraad niet gediend is met uitstellen voor nadere inlichtingen, die beslist worden alvorens het onderzoek ter zitting volkomen is gebeurd. (Voor verslag der stemmingen zie: Bulletin hebdomadaire des Nations Unies, jaargang 1946, n° 5, d.d. 2-9-1946, p. 5 e. vlg. en referenties infra).

In zijn zitting van 8 Juli 1947 besprak de Veiligheidsraad opnieuw de candidaturen van de hogervernoemde mogelijkheden. De studie der voorstellen werd echter verzonden naar een sub-comité van de Veiligheidsraad, dat op 10-8-1947 verslag uitbracht over zijn werkzaamheden. Op die datum vingen de besprekingen opnieuw aan met analoge argumenten en dezelfde resultaten. Voor Albanië en Mongolië had Engeland dezelfde bezwaren. Voor Ierland, Portugal en Transjordanië heeft Rusland eens te meer tegengestemd. Tot daartoe kunnen de gebruikte veto's een zuivere herhaling worden genoemd en zijn zij op dezelfde wijze te kwalificeren (zie Procès verbaux du Conseil de Sécurité, jaargang 1947, supplément spécial, n° 3; pp. 7, 11, 15, 17, document Conseil de Sécurité S-479, passim).

Het geval van Italië moet echter nader besproken worden. Ook dit werd tegengehouden door Rusland, omdat de hoedanigheid van vredelievende en antifascistische mogelijkheid nog niet verzekerd is zolang het vredesverdrag met Italië nog niet werd geratificeerd. Tijdens de besprekingen kwam de argumentatie van Gromyko er eigenlijk op neer, de candidatuur van Italië afhankelijk te stellen van de aanneming van Oostenrijk, Roemenië, Hongarije en Bulgarije. Deze laatsten verkeerden in dezelfde toestand en Italië kon niet aangenomen worden, zonder, dat deze ook tot de O. V. V. werden uitgenodigd.

Of het agressief karakter in de politiek van een mogelijkheid zou afhangen van de ratificatie van het verdrag «in casu» is ten eerste betwistbaar,

meer nog, het veto gebruiken om dwang uit te oefenen, voor het opnemen van andere staten valt zeker buiten de bestaansoorzaak van dit recht en is naar onze mening als abusief te kwalificeren. (Procès verbaux du Conseil de Sécurité, jaargang 1947, supplément spécial, n° 3, p. 23; document Conseil de Sécurité S-479, p. 21).

7. Veto's in zake de storingen der vredelievende betrekkingen.

Op 4 Februari 1946, wordt de Veiligheidsraad ingelicht van het feit, dat nog steeds Franse en Britse troepen aanwezig zijn op het grondgebied van Syrië en Libanon en dat deze aanwezigheid een schending is van het Frans-Brits Akkoord van 13 December 1945, waarbij bepaald werd, dat deze militaire eenheden het grondgebied zouden ontruimen, door het beëindigen van de vijandelijkheden met Duitsland en Japan. De afgevaardigde der Verenigde Staten stelt een resolutie voor, waarbij de partijen zich voor de Veiligheidsraad zullen verplichten, zo vlug mogelijk het grondgebied te ontruimen, te dien einde dadelijk onderhandelingen aan te knopen en de Veiligheidsraad op de hoogte te houden van het verloop der verrichtingen. De resolutie werd tegengehouden door Rusland, zowel voor Syrië als voor de Libanon, omdat het wenste de toestand dadelijk als wederrechtelijk te doen aanzien en dienaangaande de onderhandelingen tussen partijen uit te sluiten. Het onrechtmatig karakter hoeft hier niet veel betoog, vermits in beide gevallen het juist indruiste tegen de vredige oplossingen der conflicten, door het voeren van onderhandelingen (Bulletin hebdomadaire des Nations Unies, jaargang 1946, n° 11, p. 10).

Voor Perzië deed zich het geval voor in ongeveer dezelfde omstandigheden. De Britse troepen hadden niet ontruimd op 2 Maart 1946, zoals tussen de betrokken regeringen overeengekomen was. Bij de bespreking van het probleem, riep de Russische afgevaardigde in, dat hier voor nadere toelichtingen, diende verdaagd te worden. Door een zelfde houding konden beschikkingen, voor het voeren van onderhandelingen niet doorgaan (zitting*22-5-1946, Bull. hebdom. n° 11, p. 9).

Ook de besprekingen der Griekse incidenten heeft reeds drie veto's gevergd.

Tijdens de zitting van 19 September 1946, stelt de Nederlandse afgevaardigde voor aan Griekenland enerzijds en aan Albanië, Yoegoslavië en Bulgarije anderzijds voorstellen te doen, hun grensincidenten te doen ophouden. De resolutie werd afgeslagen, omdat Rusland meent, dat Griekenland ongelijk heeft en het een belediging is voor de andere partijen wanneer zij op gelijke wijze worden behandeld in de uitnodiging.

Op dezelfde motieven wordt het voorstel van de Verenigde Staten afgeslagen, dat te dien tijde een oprichting van een onderzoekscommissie voorzag.

Hier is eveneens telkens het veto onrechtmatig, in plaats dat het aangewend is om de degelijke werking van de Veiligheidsraad te verzekeren, neemt het bij een onderzoek naar een reden van een incident, reeds bij voorbaat stelling tegen een der

partijen en verhindert alle verdere bespreking (Bulletin hebdomadaire des Nations Unies, 1946, n° 9, p. 4 e. vlg.).

Om dezelfde reden is het veto abusief, dat gebruikt werd tegen een voorstel van Bevin. Vyshinsky wenste, dat er zou gestemd worden, dat de aanwezigheid van Britse troepen in Griekenland de vrede in gevaar bracht. Bevin diende een resolutie in, die er toe strekte Engeland van deze aantijging vrij te spreken. Vyshinsky stelde zijn veto tegen het stemmen van deze resolutie. Opnieuw werd hier verhindert dat een moeilijkheid besproken werd (The Economist, The operation was succesful, 9-12-1946).

Ten slotte dient ook nog het Corfou-incident te worden vermeld.

In Oktober 1946 liepen twee Britse torpedoboten op een mijn en bij het opruimen bleek dat die mijnen er hoogstens zes maanden lagen. De plaats van het ongeval was zo zeer in de nabijheid der Albanese kust, dat het bijna uitgesloten bleek, dat Albanië onwetend was van het feit, dat die mijnen er gelegd waren. Engeland diende op 10 Januari 1947 een klacht in bij de Veiligheidsraad. Daar werd voorgesteld de zaak te verzenden naar het Internationale Hof. Gromyko stelt echter zijn veto, omdat hij bij voorbaat reeds aanneemt, dat Engeland schuld had en dat een verzending hem een belediging toeschijnt voor Albanië. Engeland moest maar beter zijn betrekkingen met Albanië verzorgen. Ook hier werd zonder enig juridisch motief eenvoudigweg het veto gebruikt, op een dusdanige wijze dat het eerder de goede afhandeling der zaak verhinderde in plaats van die te bevorderen en dat het totaal tegen zijn bestaansoorzaak werd aangewend. (Zitting 21-3-1947, Procès verbaux du Conseil de Sécurité, n° 29, p. 583 e. vlg., p. 609 en document du Conseil de Sécurité, S-324, passim).

8. Beshuit.

Uit dit alles blijkt, dat ook het rechtsmisbruik aanwezig is bij het veto. Wil men juridisch consequent zijn, dan zouden telkens deze veto's ook als onrechtmatige rechtshandelingen, een bepaalde nietigheid moeten sorteren in hun gevolgen.

Tot zover is het volkenrecht nog niet geëvolueerd.

Wij weten wel dat het internationaal recht van Lake Success er niet veel beter voorstaat dan dat van Genève.

Wij willen hier echter geen enkele politieke beschouwing aan vasthechten en veroordelen bij geen van de twistende partijen hun politieke, door diplomatie gedekte, beweegredenen.

Wat wij bedoelen is wetenschappelijke waarneming: vaststellen dat er in de casuïstiek van het Handvest ook gevallen zijn van rechtsmisbruik en wat juridisch het mechanisme is van dit begrip, bij de werking van de Veiligheidsraad.

Elie VAN BOGAERT,
Rechter in de Rechtbank van
eerste aanleg te Gent.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 16 Februari 1948.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever: M. Smetryns.

Eerste Advocaat-Generaal: M. Hayoit de Termicourt.

1. Verbreking. — Ontvankelijkheid van de eis der burgerlijke partij, gericht tegen het O. M.
2. Verkeer. — Absoluut verbod bij splitsing, aansluiting of kruising voorbij te steken. — Onjuiste interpretatie van artikel 57, par. 2.

1. *De eis tot verbreking, ingesteld door de burgerlijke partij en gericht tegen het openbaar ministerie is slechts ontvankelijk, wanneer hij aan het O.M. betekend is geworden. (Sv. art. 418)*
2. *Art. 36, 4° van het K.B. van 1 Februari 1934 verbiedt op uitdrukkelijke wijze, zonder enig onderscheid of voorbehoud, het voorbijsteken bij een splitsing, aansluiting of kruising. De interpretatie van art. 57, par. 2 van hetzelfde koninklijk besluit, als zouden de woorden: « de weggebruiker die zijn weg vervolgt, » zelfs toepasselijk zijn op hem, die rijdende in dezelfde richting als hij welke links wil afdraaien, deze voorbijsteekt bij een splitsing, een aansluiting of een kruising, — is met de bepaling van art. 36, 4° derhalve in strijd.*

Mampaey t/ Dupont en Belgische Staat (Verkeerswezen).

Gelet op het bestreden vonnis door de Correctionele Rechtbank te Brussel op 25 Juli 1947 gewezen;

1. Aangaande de beslissing tegen eiser genomen als burgerlijk verantwoordelijk voor de boeten en kosten waarin zijn aangestelde werd verwezen;

Overwegende dat de voorziening, bij gebrek aan betekening aan het Openbaar Ministerie tegen wie zij is gericht, niet ontvankelijk is (Wetboek van Strafvordering, artikel 418);

Overwegende dat dienvolgens de gegrondheid van het tweede middel van verbreking door eiser in zijn memorie opgeworpen, en waarin hij beweert dat hij ten onrechte burgerlijk verantwoordelijk werd verklaard voor de betaling van de boete van 25 frank door zijn aangestelde De Deckker opgelopen, niet dient te worden onderzocht;

II. Wat betreft de beslissing over de burgerlijke vordering door eiser ingesteld:

Over het enig middel van verbreking: schending van artikelen 27, 1°, 36, 4°, 57, 2° van het Koninklijk Besluit van 1 Februari 1934, houdende het algemeen reglement op het verkeer, van artikelen 1382, 1384 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden vonnis ten oprechte aangenomen heeft dat eisers aangestelde aan een splitsing, aansluiting of kruising de doorgang afgesneden had van de aangestelde van de Belgische Staat die het voertuig volgde bestuurd door de aangestelde van eiser in verbreking en dat hij gerechtigd was het voertuig geleid door eisers aangestelde naar links voor te steken op het ogenblik dat dit voertuig naar links wilde afdraaien om een zijweg aan een kruising in te slaan, dan

wanneer het voertuig van de Staat, dat zijn weg vervolgde, gehouden was de rechterzijde te houden, zodat de aangevallen beslissing ten onrechte de vordering tot schadevergoeding van eiser in verbreking afgewezen heeft, dan wanneer deze gerechtigd was zijn schade te zien vergoeden door de dader van het onrechtmatige feit en zijn aansteller;

Overwegende dat De Deckker, aangestelde van eiser, en eiser zelf gedaagd zijn geworden voor de politierechtbank van het kanton Vilvoorde, de eerste, om op 18 Februari 1946, onder andere, bij overtreding van artikel 57, 2° van het Koninklijk Besluit van 1 Februari 1934, links willende afdraaien, de doorgang afgesneden te hebben aan degene die zijn weg vervolgde en, de tweede, om zich burgerlijk verantwoordelijk te horen verklaren voor de boeten en kosten waarin zijn aangestelde zou worden verwezen; dat bij vonnis van de eerste rechter, dd. 26 April 1946, bij verstek uitgesproken ten aanzien van eiser, De Deckker werd veroordeeld uit hoofde van de hem te lastgelegde overtredingen en eiser burgerlijk verantwoordelijk verklaard voor de boeten en kosten;

Overwegende dat eiser in verzet is gekomen tegen bewust verstekvonnis en gelijktijdig verweerders heeft doen dagvaarden voor de politierechtbank van het kanton Vilvoorde om, na veroordeling van Dupont wegens inbreuk op artikel 36, 4° van voormeld Koninklijk Besluit, zich solidair te horen verwijzen, in de betaling ener schadevergoeding van 4.218 frank, met de vergoedende intresten sedert 18 Februari 1946, datum van de botsing; dat de politierechtbank van het kanton Vilvoorde, bij vonnis van 27 December 1946, het verzet en de rechtstreekse dagvaarding van eiser ongegrond heeft verklaard en de Correctionele Rechtbank te Brussel, op beroep van eiser, de beslissing van de eerste rechter, bij het bestreden vonnis, heeft bevestigd;

Overwegende dat de bestreden beslissing hierop is gegrond dat, in artikel 57, § 2 van het Koninklijk Besluit dd. 1 Februari 1934, zoals het van kracht was op de datum der feiten, de woorden « de weggebruiker die zijn weg vervolgt » zelfs toepasselijk zijn op de weggebruiker die, rijdende in dezelfde richting als hij welke links wil afdraaien, deze voorbijsteekt bij een splitsing, een aansluiting of een kruising;

Overwegende dat aldus het bestreden vonnis impliciet doch zonder dubbelzinnigheid aanneemt dat Dupont op een der hogervermelde verkeerspunten de aangestelde van eiser heeft willen voorbijsteken;

Overwegende dat de interpretatie door de rechter aan artikel 57, § 2 gegeven in strijd is met artikel 36, 4°, van hetzelfde Koninklijk Besluit;

Dat inderdaad deze bepaling uitdrukkelijk verbiedt, zonder onderscheid of voorbehoud, het voorbijsteken bij een splitsing, aansluiting of kruising;

Waaruit volgt dat het bestreden vonnis door de burgerlijke eis van aanlegger tegen de verweerders ongegrond te verklaren om de redenen die het aan geeft, de in het middel aangeduide wetsbepalingen heeft geschonden;

Om die redenen :

Verbreekt het vonnis voor zover het de eis tot schadevergoeding van aanlegger tegen de verweerders heeft afgewezen en aanlegger tot alle kosten in eerste en hoogste aanleg heeft veroordeeld;

Verwerpt de voorziening voor het overige;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van de Correctionele Rechtbank te Brussel en dat melding ervan zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt de aanlegger tot de helft der kosten, het overige te dragen door de partijen Dupont en Belgische Staat;

Verwijst de also beperkte zaak naar de Correctionele Rechtbank te Mechelen, zetelende in graad van beroep.

NOOT : Vgl. o.m. Erkens, De wetgeving op het wegenverkeer, nrs 542 e.v. en 940 e.v..

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 16 Februari 1948.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. de Clippele.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Eed (in strafzaken). Onvoldoende vermeldingen in het proces-verbaal der terechtzitting.

De vermeldingen in het proces-verbaal der terechtzitting, luidende : « deze getuige heeft de eed niet afgelegd » en « deze getuigen hebben in de Franse taal de eed door de wet voorgeschreven afgelegd » zijn niet voldoende. (Sv. voor het leger te land, artt. 87, 106 en 173; Sv. art. 155)

Dubencour, Emerentia.

Gelet op het bestreden arrest op 17 December 1947 gewezen door het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent;

Over het middel ambtshalve opgeworpen afgeleid uit de schending van artikelen 155 en 189 van het Wetboek van Strafvordering, van artikelen 87, 106 en 173 van het Wetboek van Strafvordering van het leger te lande van 20 Juli 1814, van artikel 97 van de Grondwet;

Overwegende dat het proces-verbaal van de terechtzitting van de Krijgsraad te Gent, op 1 Juli 1947 luidt : « deze getuige (Symynck Henri) heeft de eed niet afgelegd », zonder het even welke reden daarvan aan te duiden; dat het evenmin blijkt uit een element der rechtspleging dat deze getuige wettig de eed niet afleggen mocht;

Overwegende anderzijds dat dit proces-verbaal alsook dit van de terechtzitting van 2 Juli 1947 de getuigen bedoelende die hun verklaring in de Franse taal afgelegd hebben, luiden « deze getuigen hebben in de Franse taal de eed door de wet voorgeschreven afgelegd »;

Overwegende dat deze melding onvoldoende is om aan het Hof toe te laten zijn toezicht uit te oefenen nopens de geldigheid van de eed zoals hij voorgeschreven is bij artikel 155 van het Wetboek van

Strafvordering en het besluit van 4 November 1814, dit op straf van nietigheid;

Overwegende dat het Militair Gerechtshof « naar bescheiden beslissende » en zonder enig element der rechtspleging uit de debatten te schakelen, het vonnis a quo bevestigd heeft; dat het zich aldus de nietigheid toeëigend heeft van de rechtspleging voor de eerste rechter en van het vonnis a quo;

Waaruit volgt dat het arrest de in het middel aangehaalde wetsbepalingen heeft geschonden;

En overwegende dat de verbreking op dit middel het onderzoek overbodig maakt van de door aanlegster ingeroepen middelen;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Militair Gerechtshof zetelende te Gent en dat melding ervan zal gedaan worden op de kant van de vernietigde beslissing;

Laat de kosten ten laste van de Staat;

Verwijst de zaak naar het Militair Gerechtshof anders samengesteld.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 16 Februari 1948.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Simon.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Samenstelling der krijgsraden. — Militaire leden zitting nemend meer dan een maand volgende op hun uitloting. — Nietigheid van procedure en vonnis.

De krijgsraad, waarin militaire leden zitting nemen, na de maand volgend op hun uitloting, is niet wettig samengesteld, dit in strijd met het voorschrift van art. 4 van het wetsbesluit van 4 Mei 1945. Deze onregelmatige samenstelling heeft de nietigheid van procedure en vonnis ten gevolge.

Masselis t/ Ferla en Halewijn.

Gelet op het bestreden arrest, gewezen door het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent, de 12 November 1947;

1. Aangaande de voorziening ingesteld tegen de beslissing over de publieke vordering :

Over het middel ambtshalve opgeworpen : schending van artikel 8 van de Besluitwet van 26 Mei 1944, gewijzigd door artikel 4 van de Besluitwet van 4 Mei 1945;

Overwegende dat blijkens de stukken der rechtspleging de militaire leden van de Krijgsraad te Kortrijk, welke de zaak in eerste aanleg berecht heeft, aangewezen werden bij uitloting de 28 December 1946 wanneer het openbaar onderzoek en de debatten slechts tijdens de terechtzitting van 13 Maart een aanvang namen;

Overwegende dat luidens artikel 4 van de Besluitwet van 4 Mei 1945 de officieren, welke als werkelijke of plaatsvervangende leden zullen zitting nemen in de Krijgsraad gedurende de volgende maand, door de in de 4e alinea van bovenbedoeld artikel

vermelde magistraten uit de lijst, worden geloot, opgesteld door de opperofficiëren vermeld in de tweede alinea van bewust artikel 4;

Overwegende dat de behandeling der zaak aanvang genomen hebbende na verloop der maand die op de uitloting der militaire leden volgde, de Krijgsraad samengesteld was in strijd met de voorschriften van de in het middel aangeduide wetsbepaling;

Dat tengevolge van die onregelmatige samenstelling van de Krijgsraad de procedure voor dit rechtscollege en al de beschikkingen van het op die procedure gewezen vonnis nietig zijn;

Dat het Militair Gerechtshof beslissende op stukken en het beroepen vonnis gedeeltelijk bevestigend die nietigheid heeft overgenomen en dat dienvolgens het middel gegrond is;

II. Aangaande de voorziening ingesteld tegen de beslissing betreffende de burgerlijke partij Halewijn:

Overwegende dat het bestreden arrest beslist dat wegens het gebrek aan beroep van die partij het dispositief waarbij het beroepen vonnis de Krijgsraad onbevoegd verklaart tot kennisneming van bewuste burgerlijke vordering dient bevestigd, alhoewel de vrijspraak van betichte, wat aangaat de publieke vordering wordt hervormd;

Dat de voorziening voor zover zij is gericht tegen die beschikking van het bestreden arrest van belang is ontbloom en derhalve niet ontvankelijk;

III. Aangaande de voorziening ingesteld tegen de beslissing over de vordering van burgerlijke partij Ferla:

Overwegende dat verbreking van de beslissing op de publieke vordering de verbreking medebrengt van de beslissing op de vordering van burgerlijke partij Ferla;

Om die redenen:

Verbreekt het bestreden arrest, behoudens wat betreft de beslissing over de vordering van burgerlijke partij Halewijn;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent, en dat melding er van zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt de burgerlijke partij Ferla tot 2/3 der kosten en aanlegger tot 1/3 der kosten;

Verwijst de zaak, alzo beperkt, naar het Militair Gerechtshof anders samengesteld.

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer. — 9 Januari 1939.

Voorzitter: M. Jouret.

Raadsheren: M.M. de Clercq en Van Thorenburg.

Subst. Procureur-Generaal: M. Vermeulen.

Overeenkomst betreffende graandorsen. — Aard van deze overeenkomst. — Omvang van de werkzaamheden van de dorsondernemer. — Beding, dat de dorsmachine met paard en geleider van de landbouwer zal verplaatst worden. — Quid bij ongeval tijdens deze verplaatsing?

De overeenkomst betreffende graandorsen met behulp van een van hofstede tot hofstede verplaatst wor-

dende machine, onder leiding van een dorsondernemer, moet als een huur en verhuur van goederen en van werk aangemerkt worden.

Daar het dorsen uiteraard onder leiding van de ondernemer geschiedt, moet worden aangenomen, dat deze leiding zich niet alleen uitstrekt tot de eigenlijke verrichtingen van het dorsen, maar ook tot alle bijkomende handelingen, zoals het ter plaatse brengen en weghalen van de dorsmachine.

De wetsartikelen betreffende de vervoerovereenkomst gelden niet ter zake van het contractueel beding waarbij de landbouwer zich verbindt voor het verplaatsen van de machine naar zijn hofstede paard en geleider ter beschikking van de dorsondernemer te stellen. Daar de verplaatsing geschiedt onder leiding van de dorsondernemer is deze en niet de landbouwer aansprakelijk voor de ongevallen, die zich tijdens deze verrichtingen voordoen.

Tanghe t/ Van den Berghe en Taverne.

Overwegende dat zonder grond geïntimeerden beweren dat het dorsen van graangewassen met behulp van hun machine dewelke van de ene hofstede naar de andere gevoerd werd, moet aangezien worden als een verhuring der machine aan de landbouwers;

Dat de overeenkomsten aangaande dit werk gesloten worden met het oog, niet alleen op de machine, maar ook op de persoon van de eigenaar en bestuurder der machine, en aldus niet een zuivere huur van goederen maar tegelijk een huur van werk uitmaken;

Dat normaal het dorsen verricht wordt onder de leiding en met de onmisbare medewerking van de eigenaar der machine of van een door hem aangesteld machinist of vakman;

Dat inderdaad dit werk voor de landbouwer slechts een tijdelijke en buitengewone verrichting is, terwijl het voor de eigenaar der machine het gewoon uitoefenen van zijn bedrijf uitmaakt;

Dat daaruit voortvloeit dat het dorsen uiteraard onder het bestuur van de aannemer van het werk geschiedt en dat deze werkelijk de leiding ervan op zich neemt;

Overwegende dat dit bestuur niet beperkt is tot de eigenlijke verrichtingen van het dorsen, maar dat het ook al de bijkomende bewerkingen omvat, zoals het stellen der dorsmachine op de plaats waar moet gewerkt worden, alsook het weghalen der machine nadat het werk voltrokken is;

Overwegende dat vruchteloos geïntimeerden aanvoeren dat tussen partijen een akkoord bestond waarbij appellant, zoals de andere landbouwers die hunne oogsten laten dorsen, verplicht was de machine af te halen, waar ze zich ook bevond, en haar naar de door hem gekozen plaats te voeren;

Dat zij zonder grond daaruit afleiden dat appellant, als voerder van de machine, verantwoordelijk is voor het ongeval dat hem is overkomen toen hij de machine weghaalde, — zoals hij eveneens verantwoordelijk zou gesteld worden voor de ongevallen aan derden overkomen tijdens en door het vervoer der machine;

Overwegende echter dat het hier tussen partijen geen vervoerovereenkomst geldt, en dat er geen

redenen zijn om toepassing te maken der wetsbepalingen op het vervoer;

Dat appellant, bij een bijkomend beding van de overeenkomst aangaande het dorsen, erin toegestaan heeft aan de eigenaar der machine, de nodige drijfkracht — te weten zijn paarden met geleider — te bezorgen om de machine naar zijn hofstede te verplaatsen, doch dat hij daarmede het bestuur van dit verzetten op zich niet genomen heeft;

Dat zulks best voortvloeit uit het feit dat de zoon van de eigenaar, Lucien Vandenberghe, handelende als dezes aangestelde, het verzetten van de machine bestuurd en namelijk zelf de dissel in handen genomen had om die bewerking zonder ongeval te verzekeren;

Dat, zo appellant met zijn gespan aan die verrichting deelgenomen heeft, toch heeft hij daarmede de leiding ervan niet genomen en kan hij slechts als medehelper van de eigenaar of van dezes aangestelde aangezien worden, daar hij feitelijk onder hun leiding en als hun tijdelijke aangestelde handelde;

Overwegende dat het gebleken is dat geïntimeerde Lucien Vandenberghe, met alleen de dissel van de zware dorsmachine in handen te nemen op een smalle uitweg en op onvaste grond, een fout begaan heeft; dat hij over het voertuig geen meester kon blijven en dat tengevolge van een ongeschikte zwenking der machine appellant omvergeworpen en gekwetst werd;

Dat de gehele verantwoordelijkheid voor dit ongeval op geïntimeerden rust, die het bestuur van de verrichting hadden;

Overwegende dat ten onrechte de eerste rechter een derde der verantwoordelijkheid voor het ongeval ten laste van appellant gelegd heeft, onder voorwendsel dat deze ook een fout zou begaan hebben met nevens de machine, op een smalle uitweg, achter zijn paarden te gaan staan om zijn gespan te voeren;

Dat, daar het gespan geweldig moest trekken, men de geleider kan verwijten dat hij zijn paarden op korte afstand bij de kop niet gemend heeft; dat hij zulks niet had kunnen doen zonder zich ongetwijfeld aan een groot gevaar bloot te stellen;

Dat ten andere, gelet op de aanwezigheid van Lucien Vandenberghe bij de dissel, appellant geen onvoorzichtigheid beging met achter zijn paarden te gaan staan, op de gewone plaats van de geleider;

Overwegende dat de eerste rechter terecht aan partijen bevolen heeft over het bedrag der geëiste schadevergoeding conclusiën te nemen;

Overwegende dat het bestreden vonnis slechts ten dele veranderd wordt, en dat de zaak tot verdere behandeling naar de eerste rechter dient verwezen te worden;

Om deze redenen:

Het Hof,

Gelet op art. 24 der wet van 15 Juni 1935;

Alle verdere of tegenstrijdige conclusiën van de hand wijzende;

Ontvangt het hoger beroep en het tegenberoep;
Verklaart het tegenberoep ongegrond, wijst het af;

Verklaart het hoger beroep ten dele gegrond, dienvolgens doet het bestreden vonnis te niet, enkel voor zoveel deze beslissing een derde der verantwoordelijkheid voor het ongeval ten laste van appellant gelegd heeft; opnieuw wijzende op dit punt, zegt voor recht dat geïntimeerden voor de gehele schade van appellant verantwoordelijk zijn;
Bevestigt voor het overige de bestreden beslissing;

Verwijst de zaak voor verdere behandeling naar de eerste rechter;

Verwijst geïntimeerden in de kosten van de aanleg;

Beveelt de afscheiding der kosten van het hoger beroep ten behoeve van pleitbezorger Mr Poelman, dewelke ter zitting bevestigt het grootste gedeelte te hebben verschoten.

NOOT: Betreffende de aard van deze overeenkomst vgl. men o.m. De Page, IV, nr 4 en 5, en nr 835 e.v.. Of men hier met een gemengd contract te doen heeft kan betwijfeld worden.

In zake toepassing van de wet op de arbeidsongevallen, doen zich veelvuldig geschillen voor, naar aanleiding van arbeidsongevallen overkomen aan dorsarbeiders.

De dorsondernemer brengt de dorsbenodigdheden mede en ook een aantal werklieden. Onder deze werklieden bevinden zich vaste werknemers van de dorsondernemer, b.v. stoker, een mekaniker, ploegbaas, enz., en soms arbeiders die slechts voor bepaalde duur of bepaalde onderneming werden aangeworven. De ondernemer wordt door de landbouwer meestal per zak betaald. De dorsondernemer heeft vooraf en doorgaans voor een dorsperiode de lonen van de arbeiders bepaald.

Nu gebeurt het vaak dat de dorsondernemer aan de landbouwer zegt, bij de vaststelling van de ondernemingsprijs: één of meer werklieden zullen door U worden gevoed en/of betaald.

Wordt een van deze arbeiders het slachtoffer van een ongeval, dan redeneert de ondernemer: het slachtoffer is niet in mijn dienst maar in deze van de landbouwer, vermits deze laatste hem betaalt.

De landbouwer voert aan: dat het slachtoffer in dienst van de dorsondernemer is, want deze laatste heeft de leiding van het werk.

In de rechtspraak, gaf deze betwisting aanleiding tot volgende beslissingen:

Landbouwer verantwoordelijk:

Vrederecht Wervik, 4 Mei 1938, Burg. Rechtb. Ieper, 28 December 1938, Bull. Ass. 1939, blz. 437;

Vrederecht Wervik, 10 September 1941, Bull. Ass. 1941, blz. 863.

In deze gevallen scheen de landbouwer de leiding van het werk te hebben.

Dorsondernemer verantwoordelijk:

Burgerlijke Rechtbank Veurne, 26 Januari 1939, R. W. 1938-1939, 1268, met noot en Rev. Ass. Resp. 1940, met aantekeningen;

Burgerlijke Rechtbank Nijvel, 17 Maart 1943, Bull. Ass. 1943, blz. 636.

Er bestaan bij ons weten nog enkele niet gepubliceerde beslissingen, nl.:

Burg. Rechtb. Veurne, 11 April 1935, in zake O. Maes t./ C. Lebouck, welk een vonnis van het Vrederecht te Diksmuide van 1 Februari 1934 bevestigt.

Vrederecht Izegem, 1 Mei 1940, M. Oosterlinck t./ N.V. De Belgische Leeuw.

Zie in dit nummer verder Rechtbank te Ieper, 4 Febr. 1948, en Werkrechtsheraad Ieper, 28 Juli 1947.

De toepassing van het regime van de maatschappelijke zekerheid en van de wet op de arbeidsongevallen, gaan doorgaans gepaard; in de Onderichtingen aan de Werkgevers, uitgaande van de « Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid », lezen we:

« L. Graandorschondernemingen:

Het regime der maatschappelijke zekerheid is van toepassing op werknemers, in uitvoering van een arbeidscontract te werk gesteld in dienst eener graandorschonderneming, zelfs indien de betaling der aan die werknemers verschuldigde bezoldiging geschiedt door de landbouwer bij wien of voor wiens rekening het dorschen geschiedt.

Zulks is niet het geval wanneer de graandorschonderneming zelf een eigenlijke landbouwonderneming is of wanneer de met het dorschen belaste werknemers door den landbouwer zelf worden aangeworven. »

E. V. D.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE IEPEL

4 Februari 1948.

Voorzitter : M. Matton.

Rechters : M.M. Verfaillie en Colle.

Pleiters : Mrs Waterblee, loco Bosmans, en De Vlieger.

Arbeidsovereenkomst. — Mechanisch graandorsen. —**Verhouding van de arbeiders-dorsers tot de dors-ondernemer en de landbouwer?**

De arbeiders, die behulpzaam zijn bij het mechanisch graandorsen geschiedende van hofstede tot hofstede, onder leiding van een dorsondernemer, zijn werknemers van deze laatste en niet van de landbouwer; bij wie gedorst wordt, ongeacht de omstandigheid dat deze laatste aan de arbeiders het hun toekomende loon uitbetaalt.

Van Doorne J. t/ Wed. R. Fiew-Vroman,
Donatus L. en M.

Aangezien de oorspronkelijke vraag van beroepene Vroman er toe strekte tot het bekomen der vergoedingen voorzien door de wet van 24 December 1903 op de arbeidsongevallen, voor het dodelijk ongeval overgekomen op 2 November 1944 aan haar echtgenoot Remi Fieuw, terwijl hij werkzaam was te Gits op de hoeve van beroeper Vandoorne bij het uitsorsen van de oogst met dorsmachine van beroepene Donatus;

Aangezien de landbouwer Vandoorne en de uitbaters der dorsmachine Donatus ontkennen de werkgevers te zijn van het slachtoffer;

Aangezien het in onderhavig geval te onderzoeken valt wiens ondergeschikte het slachtoffer was; of met andere woorden : dat er dient te worden nagegaan onder wiens leiding en gezag het slachtoffer stond op het ogenblik van het ongeval;

Aangezien het niet te betwisten valt dat het slachtoffer deel uitmaakte van een getal werklieden-dorsers, bezorgd of beschikt door de dorsondernemer, hetzij beroepenen Donatus;

Aangezien de op te lossen kwestie deze is te weten of de werklieden-dorsers, die van hofstede tot hofstede met de dorsmachine rondgaan, in dienst staan van de landbouwer waar er gedorsen wordt ofwel van de aannemer-stoomdorsers;

Aangezien het spruit uit de stukken des gedings, en meer bepaaldelijk uit de samenhang der verklaringen der getuigen van het rechtstreeks enkwest, dat het de aannemer-dorsers is die het nodige werkvolk medebrengt op zijn ronde bij de verschillende landbouwers; dat de dorsperiode ongeveer twee tot drie maanden duurt; dat het de dorsondernemer is die bij de aanvang der dorsperiode overeenkomt met de werklieden nopens het bedrag van het loon, van welk bedrag de landbouwers enkel opvolgenlijk kennis nemen op de dag dat de dorswerken uitgevoerd worden; dat de dorsaannemer bij de aanvang van iedere dorsperiode het werk van ieder werkman bepaalt en gewoonlijk hetzelfde blijft voor gans deze periode; dat in geval van moeilijkheden tijdens het werk en onder het werk, het de dorsaannemer is die hieromtrent de nodige maatregelen treft;

Aangezien de zekere voortdurendheid der dors-

werken in hoofde van de dorsaannemer, die ongeveer 2 tot 3 maanden beslaat, als wanneer deze werken soms maar enkele uren voor de landbouwer in beslag nemen, eveneens het principe van de ondergeschiktheid der werklieden-dorsers ten overstaan van de dorsaannemer voor gevolg heeft;

Aangezien de omstandigheid dat de werklieden-dorsers hun loon van de landbouwer ontvangen, niet volstaat om tussen deze laatste en die werklieden de verhouding van werkgever en werknemer tot stand te brengen; (Cass. 10 Februari 1938, Pas. 1938, I, 40);

Aangezien immers het arbeidscontract reeds afgesloten was tussen beroepenen Donatus en de werklieden-dorsers vooraleer er gewerkt werd op de hofstede van beroepene Vandoorne, gezien hun loon reeds bij de aanvang der dorsperiode vastgesteld werd, en er maar twee maanden nadien gedorsen werd bij de landbouwer, partij in zake;

Aangezien het in deze omstandigheden vaststaat dat het beroepene Donatus is die op het werk toezicht heeft en het regelt, en dat de werklieden-dorsers bijgevolg onder zijn leiding en gezag staan;

Aangezien het dus bewezen is dat het slachtoffer Remi Fieuw op de dag van het kwestieuze ongeval en waarvan de omstandigheden waarin het gebeurde niet betwist wordt, in dienst stond van beroepene Donatus, zijnde de dorsaannemer, en dat hij dient in te staan voor de gevolgen ervan;

Aangezien de eerste rechter ten onrechte bij vonnis van 13 April 1946 beroeper Vandoorne veroordeeld heeft om alleen tussen te komen voor de gevolgen van het kwestieuze ongeval; dat het vonnis a quo te niet dient te worden gedaan en verbeterd zoals hierna bepaald;

Aangezien beroepene Vroman incidenteel beroep inslaat tegen het vonnis a quo, om reden dat bij het vaststellen van het werkelijk loon geen rekening werd gehouden met de overuren die het slachtoffer ontving bij een ander werkgever gedurende het jaar dat het ongeval voorafging; dat te recht hiermede geen rekening kon gehouden worden, om reden dat hij deze niet ontving in de onderneming zelf van beroepene Donatus, alwaar het ongeval zich voerde (art. 6 der wet van 24 December 1903 op de arbeidsongevallen);

(.....);

Om deze redenen :

De Rechtbank, wijzend in graad van hoger beroep, gelet op art. 24 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, alle meer uitgebreide of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzend als ongegrond, vonnissende op tegenspraak, verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond, doet derhalve te niet het vonnis a quo, en verbeterend;

Zegt voor recht dat de vraag ingesteld tegen beroepenen Donatus ontvankelijk en gegrond voorkomt, verklaart dienvolgens dat zij alleen verantwoordelijk zijn voor het ongeval met zijn gevolgen tot vergoeding, veroordeelt dus de partij Donatus om te betalen aan beroepene Vroman : 1) de som van 750 fr. voor begrafeniskosten; 2) een rente van 30 % op het basisloon van 16.600 fr., op hetzelfde basisloon voor ieder der 3 kinderen tot aan

hun 18 jaar, dit alles te rekenen van de 3^e November 1944;

Verklaart verder de vraag ingesteld tegen beroeper Vandoorne ontvankelijk maar ongegrond en stelt hem buiten zaak zonder kosten;

Recht doende over het incidenteel beroep, verklaart het ontvankelijk maar ongegrond en wijst de verzoekster er van af;

Veroordeelt de beroepene partij Donatus tot de kosten van beide aanleggen;

Verklaart onderhavig vonnis uitvoerbaar bij voorraad, ondanks alle verhaal en zonder borgstelling.

NOOT: Zie in dit nummer de noot onder arrest van het Hof van Beroep te Gent, d.d. 9 Januari 1939.

WERKRECHTERSRAAD TE IEPER

28 Juli 1947.

Voorzitter: M. Loghie.

Rechtskundig bijzitter: M. Vanaerde.

Pleiters: Mrs. Dehem en Waterblee.

Arbeidsovereenkomst. — Mechanisch graandorsen. — Verhouding van de arbeiders-dorsers tot de dorsondernemer en de landbouwer?

De arbeiders, die werkzaam zijn bij het mechanisch graandorsen, geschiedende van hofstede tot hofstede onder leiding van een dorsondernemer, moeten als werknemers van deze laatste en niet van de landbouwer, bij wie gedorst wordt, beschouwd worden. Het is zonder belang wie het arbeidersloon uitbetaalt, daar dit geen essentieel bestanddeel van de arbeidsovereenkomst uitmaakt.

Geldhof t/ Goemar.

Gezien verweerder dorsondernemer is; dat hij de gegrondheid der vordering ten stelligste betwist en staande houdt dat de vergoedingen door hem niet verschuldigd zijn, omdat er geen arbeidscontract bestond tussen hem en eiser, maar wel tussen eiser en de landbouwer, bij wie het graan gedorsen werd;

Gezien de dorsondernemer zich tegenover de landbouwer verplicht zijn graanoogst te dorsen mits een vergoeding berekend per zak gedorsen graan; dat in algemene regel de werklieden betaald worden door de landbouwer die zich het recht voorbehoudt de werklieden aan te vullen of gedeeltelijk uit te schakelen, wanneer hij zelf over eigen werkkrachten beschikt;

Gezien het van geen belang is na te gaan wie de werklieden betaalt, daar dit geen essentieel bestanddeel van de arbeidsovereenkomst uitmaakt;

Gezien de band van ondergeschiktheid een essentieel bestanddeel uitmaakt van de arbeidsovereenkomst; dat het ook van groot belang is na te gaan door wie eiser aangeworven werd;

Gezien het niet ernstig kan betwist worden dat eiser niet door de landbouwer aangeworven werd; dat deze laatste zich daarmede niet bekommert, daar de dorsondernemer normaal over het nodige werkvolk moet beschikken om de graanoogst bij zijn klanten te kunnen dorsen; dat weliswaar de

landbouwer het recht bezit de werklieden uit te schakelen of aan te vullen, wanneer hij over eigen krachten beschikt; dat dit recht zeer begrijpelijk is en zich volkomen wettigt door het feit dat de landbouwer er het grootste belang bij heeft dat de onkosten tot het minimum zouden kunnen herleid worden, hetgeen alleen mogelijk is wanneer hij zijne eigen gewone werkkrachten kan in de plaats stellen van bepaalde werklieden werkzaam aan de dorsmachine; dat men dus terecht aannemen mag dat in principe de werklieden aangeworven worden door de dorsondernemer;

Gezien de werklieden die aangeworven worden aan de dorsmachine wel degelijk en alleen ondergeschikt zijn aan de dorsondernemer; hij regelt de plaats van de arbeid, de duur van de arbeid en de manier waarop de arbeid zal uitgevoerd worden; de dorsondernemer zegt aan de werklieden wanneer het dorsen zal aanvangen bij een bepaalde landbouwer; op welk uur het werk zal beginnen en eindigen; hij overhandigt aan de landbouwer de lijst der werklieden met het aantal uren werk gepresteerd door ieder werkman en het verschuldigd loon; hij zelf houdt toezicht op het werk en zendt de werklieden weg die hem geen voldoening geven;

Gezien de arbeidsovereenkomst wel degelijk bestaat tussen de dorsondernemer en de werkman (Zie overigens vonnis van de Burgerlijke Rechtbank te Veurne, dd. 26 Januari 1939, Rechtskundig Weekblad 1938-1939, bl. 1268);

Gezien verweerder dus gehouden was alle verplichtingen na te leven die voortspruiten uit de arbeidsovereenkomst;

Gezien eiser in dienst was van verweerder gedurende het dorsseizoen 1946; dat deze laatste dus de verplichting had de voorschriften na te leven die hem opgelegd werden als werkgever door de verschillende besluiten betreffende de maatschappelijke zekerheid en het organiek besluit betreffende de werkloosheidsreglementering; dat verweerder in gebreke gebleven is dit te doen en dus ook de nadelige gevolgen ervan moet dragen;

Aangezien het niet betwist wordt dat eiser op 26 October 1946 ziek is gevallen en het thans nog is; dat zijn loon 150 frank per dag bedroeg en dat hij aangesloten was bij een mutualiteit en dat hij zou gerechtigd geweest zijn op de mutualiteitsvergoeding, indien verweerder zijn verplichtingen in zake maatschappelijke zekerheid had nageleefd; dat luidens de bestaande wetgeving, eiser recht had op een vergoeding van 78 frank per dag van af 26 October 1946 tot en met 31 Maart 1947 inbegrepen en van 90 frank per dag van af 1 April 1947 tot en met 30 April 1947; hetzij te samen 14.868 fr.;

Gezien er aan eiser akte dient verleend te worden voor de schade die hij in de toekomst zou kunnen ondergaan;

Gezien de vraag tot het bekomen van 500 frank wegens achterstallig loon ongegrond is, daar het loon aan de werklieden door de landbouwer betaald werd;

Om deze redenen:

De Werkrechtersraad te Ieper, Kamer der Werklieden;

Gelet op de Wet van 15 Juni 1935 op het gebruik

der talen in gerechtszaken, vonnissende tegen-
sprakelijk en in eerste aanleg, zegt voor recht dat
de arbeidsovereenkomst bestond tussen eiser en
verweerder; veroordeelt derhalve verweerder aan
eiser te betalen uit hoofde van mutualiteitsvergoe-
ding de som van 14.868 frank vermeerderd met de
rechterlijke intresten en de kosten;

Verleent akte aan eiser van zijn voorbehoud voor
de schade die hij zou kunnen ondergaan in de toe-
komst; wijst eiser af van zijn vraag tot het bekomen
der som van 500 frank achterstallig loon; veroor-
deelt verweerder tot de kosten heden begroot op
100 frank, en verklaart dit vonnis uitvoerbaar niet-
tegenstaande alle verhaal en zonder borg.

NOOT: Dit vonnis werd door de Werkrechttersraad in hoger
beroep te Brugge, d.d. 2 December 1947, bevestigd, onder
aanhaling van De Page, II, nr 986, en Corr. Rb. Brussel (22e
Kamer), 23 Februari 1946, Bulletin des Assurances, 1946, 93.
Zie in dit nummer ook vonnis der Rechtbank te Ieper,
4 Februari 1948, en de noot onder het arrest van het Hof
van Beroep te Gent, 9 Januari 1939.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN

Kortgeding. — 5 Mei 1947.

Voorzitter: M. Kempeneer.
Pleiters: Mrs Smedts en Wagemans.

**Extrabelastingen (wet van 16 October 1945). — Schor-
sing van de tenuitvoerlegging van de voorlopige
taxatie door de rechter in kortgeding. — Aard van
de gestelde zekerheden.**

*De rechter in kortgeding schorst de maatregelen van
tenuitvoerlegging in zake extrabelastingen tot na
de definitieve taxatie ervan, wanneer de belasting-
plichtigen zekerheden stellen, die het bedrag van de
geheven extrabelasting te boven gaan.*

*De gestelde zekerheden kunnen o.m. bestaan uit
certificaten van de Emissiebank en uit de krachtens
de financiële saneringsmaatregelen geblokkeerde
gelden. (Wet van 16 October 1945, art. 14.)*

Van den Broeck en cs. t/ Ministerie van Financiën.

Gezien het verzet en dagvaarding voor de Heer
Rechter in kortgeding dd. 8 Januari 1947, betekend
door deurwaarder G. Mariën, te Mechelen, en de
besluiten van partijen;

Aangezien volgens het exploit van verzet, de
eisers vragen de uitvoeringsmaatregelen van de
taxatie waarvan zij het voorwerp zijn geweest vol-
gens besluiten van de Heer Speciale Controleur der
Belastingen te Mechelen, d.d. 30 December 1946, en
de dwangbevelen dd. 31 December 1946, genomen
bij toepassing van artikel 14 der wet van 16 October
1945, tot uitvoering van de extrabelastingen op de
in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, te
schorsen;

Aangezien het verzet regelmatig is naar de vorm
en dat het werd gedaan in de door de wet bepaalde
termijn;

Aangezien het niet blijkt dat er redenen bestaan
om te vrezen dat de rechten der Schatkist in ge-
vaar worden gebracht;

dat de betwiste taxaties belopen op: voor Van
den Broeck Henri (1ste eiser) 80.000 frank; voor

Van den Broeck Frans (2de eiser) 78.000 frank,
en voor Van den Broeck Henri August (3de eiser)
54.000 frank, totaal 212.000 frank, dat de verzetters
volgende waarborgen tot zekerheid voorbrengen:

1) Een bedrag van certificaten van de Emissie-
bank, door de Belgische Staat aan de verzoekers
verschuldigd, ten belope van 139.000 frank;

2) de waarde van een onroerend goed, gelegen
Koolstraat, nr 48, zo juist in gemeenschap aan-
gekocht door eerste en tweede verzetters, en be-
schreven voor 250.000 frank;

3) de bedragen verrekenbaar door aanrekening
op de 60 % der tengevolge van de financiële sane-
ringsmaatregelen geblokkeerde gelden;

dat deze waarborgen ver het bedrag van de
ambtshalve taxaties met aankleven te boven gaan;

Gezien artikel 14 der wet van 16 October 1946;
gezien insgelijks artikelen 2, 34, 36, 37, 38, 40, 41 der
wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in
gerechtszaken;

Om deze redenen:

Wij, Ed. Kempeneer, Voorzitter der Rechtbank
van eerste aanleg te Mechelen, zetelende in kort-
geding, bijgestaan door de griffier T. Verdoodt, be-
slissende ten voorlopigen titel, alle rechten van par-
tijten ten gronde vrijwarende, alle verdere en strij-
dige besluiten verwerpende;

Ontvangen het verzet en er recht op doende,

Zeggen dat de uitvoeringsmaatregelen, van de bij
wijze van conservatoire maatregel genomen beslis-
singen door de Heer Speciale Controleur der Be-
lastingen op de oorlogswinsten te Mechelen, dd.
30 December 1946, zullen geschorst worden tot de
vaststelling van de definitieve te betalen bedragen
der extrabelastingen;

Zeggen dat de kosten zullen gevoegd worden bij
de hoofdeis.

NOOT: Vgl. beschikkingen Tongeren, 25 Juni 1946, R. W.
1946-1947, 1038, en Antwerpen, 11 Maart 1947, R. W., 1946-
1947, 1014.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

3de Kanton — 8 November 1947.

Vrederechter: M. Van Nuffel.

Referendaris: M. Van de Bergh.

Pleiters: Mrs. Lesthaeghe en Buysse.

**Levensonderhoud. — Het verlof van art. 214b B. W.
geldt ook voor werklozensteun. — Besluitwet van
28 December 1944 niet toepasselijk.**

*De bepaling van art. 8 der Besluitwet van 28 Decem-
ber 1944, waarbij de werklozensteun « onaantast-
baar en onvervreemdbaar » wordt verklaard, is niet
toepasselijk op de bij art. 214b B.W. voorziene
maatregel. Deze maatregel immers is geen beslag,
alleen een verlof, dat door de vrederechter aan de
in nood verkerende echtgenoot gegeven wordt, om
rechtstreeks een gedeelte van de inkomsten enz.
van de andere echtgenoot in ontvangst te nemen.*

Braem t/ Thienaert.

Aangezien aanlegster bij vonnis dezer Rechtbank

de dato 23 Augustus 1947 gemachtigd werd om maandelijks de 2/3 van verweerders werklozensteun te ontvangen rechtstreeks bij de Dokwerkersbond, Paardenmarkt, 66, te Antwerpen;

Aangezien verweerder sindsdien lid is geworden van de Christelijke Centrale der Vervoerarbeiders, zodat zijn werklozensteun althans door voormelde Centrale wordt uitbetaald;

Aangezien verweerder aanvoert dat de toestand van partijen sedert 25 Augustus l.l. gewijzigd is daar verweerder sedert zijn intrek heeft genomen bij zijn zuster;

Aangezien, indien op dit ogenblik partijen niet meer samenwonen, het volstrekt niet is bewezen dat aanlegster daaraan enige schuld heeft en er dan ook hoofdens deze verandering in de toestand van partijen er geen aanleiding toe bestaat een wijziging te brengen aan voorzegd vonnis van 23 Augustus l.l.;

Aangezien verweerder ook aanvoert dat de maatregel voorzien bij artikel 214b B.W. niet van toepassing is op de uit te keren werklozensteun en hij zich tot staving zijner stelling beroept op artikel 8 van de besluitwet van 28 December 1944, waarbij « de praestaties en speciën welke geheel of gedeeltelijk geleverd worden met de hulp van de door de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid verstrekte middelen onvervreemdbaar en onaantastbaar worden verklaard »;

Aangezien deze schikking geenszins de toepassing verhindert van artikel 214b op de werklozensteun, daar bij de maatregel, voorzien door voorzegd artikel hoegenaamd geen beslag wordt gelegd op de steun, doch slechts machtiging wordt verleend om aan de echtgenote, die in nood verkeert, een gedeelte van de inkomsten van de man rechtstreeks in ontvangst te nemen. Zie Rép. prat. du droit belge, VII, page 854 : « Le juge de paix donne délégation à l'époux dans le besoin pour toucher directement certains revenus appartenant à son conjoint. C'est ainsi que les pensions qui, par la loi, sont incessibles ou insaisissables doivent cependant être rangées parmi les revenus ou les créances qui tombent sous le coup de l'art. 214bis du Code Civil. En effet, l'art. 214bis organise non pas une cession ni une saisie mais un simple transfert des pouvoirs de l'époux négligeant à l'époux abandonné ».

Verder : Rép. prat. du droit belge, VII, pag. 854 : Par les mots « produits du travail » il faut entendre toutes espèces de salaires, traitements, appointements, y compris les indemnités de chômage »;

Aangezien de juridische aard van de machtiging verleend bij toepassing van artikel 214b onveranderd blijft wanneer de in gebreke blijvende echtgenoot het echtelijk dak verlaat;

Aangezien overigens in de stelling van verweerder de ingebreke gebleven echtgenoot zich de integraliteit van het steungeld zou kunnen verzekeren door zijn gezin te verlaten, wat voorzeker volstrekt onaanneembaar is;

Aangezien voorzeker de inkomsten van de man vertegenwoordigd door zijn steun, dikwijls onvoldoende zijn om in zijn onderhoud en dit van zijn echtgenote en kinderen te voorzien, doch dat het belang van het gezin dat van de enkeling overtreft en het niet verdedigbaar zou zijn alléén voor de

behoefte van de echtgenoot voor te behouden wat naar recht en billijkheid ook gedeeltelijk toekomt aan zijn echtgenote en kinderen;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter, recht doende op tegenspraak, machtigen aanlegster om bij uitsluiting van haar echtgenoot, verweerder in deze, rechtstreeks in ontvangst te nemen bij de Christelijke Centrale der Vervoerarbeiders, 12, Entrepotplaats, te Antwerpen, de twee derden per maand te gelden op zijn werklozensteun en dit vanaf de eerstkomende betaaldag na de betekening van het tegenwoordige vonnis en zolang er in rechte niet anders zal worden over beslist;

Veroordelen verweerder tot de gedingkosten, deze tot op heden berekend op 24,— frank, rolinschrijvingsrecht in debet.

BIBLIOGRAPHIE

R. VAN LENNEP : *Recueil de jurisprudence française et belge en matière d'arbitrage*. Bruxelles, Maison F. Larcier, 1948, 197 p.

In dit boek wordt een systematisch overzicht gegeven van de rechtspraak, die sinds 1791 ter zake van arbitrage in Frankrijk en België werd gepubliceerd. Alleen die jurisprudentie, die van principiële of actuele betekenis was, werd door de auteur bondig samengevat en waar nodig van annotaties voorzien. Spijts deze beperking bevat deze verzameling toch nog 1173 steekwoorden, waaronder de voornaamste beslissingen zijn ondergebracht. De samenstelling en de indeling van het boek, alsmede van de erbij behorende analytische en alfabetische registers, zijn van dien aard, dat de raadpleging ervan uiterst gemakkelijk en weinig tijdrovend is. Dit Recueil is, voor al wie met de arbitrale rechtspraak te doen heeft, een benijdenswaardig bronnenmateriaal en werkinstrument.

E. M.

Matthieu ADRIAENS : *De Commissionnaire-Expéditeur au Port d'Anvers*. Résumé du cours d'expédition, donné sous les auspices de la Fédération maritime d'Anvers de juin à décembre 1941. 3e édition revue et complétée Anvers, Editions Lloyd Anversoïis, 1948, 177 p.

Dit boek, geschreven door een vakman, is in de eerste plaats bestemd voor wie zich het expeditiebedrijf wil eigen maken. De auteur beschrijft daarin op heldere en beknopte wijze de taak en de verplichtingen van de expéditeur, zoals die in de praktijk van de haven te Antwerpen moeten worden gezien. Hij geeft daarnaast talrijke nuttige wenken en belangrijke inlichtingen over voorschriften en usances inzake expeditiebedrijf, overzeehandel, scheepvaart, enz.

Hoe bescheiden en praktisch ook het werk van de heer Adriaens is opgevat, toch zal het aan de jurist, die het raadpleegt, goede diensten bewijzen.

B.

Mr. G. De Grooth : *Enige Beschouwingen over de conflicten tussen rechtszekerheid en levend recht*. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van gewoon hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden op Vrijdag, 21 November 1947. Leiden, Universitaire Pers, 1947, blz. 22.

Het is een merkwaardig feit, hoe de rechtswetenschap, na gedurende een halve eeuw « le gouvernement des juges » te hebben geproclameerd en aanvaard, thans aan de waarde ervan opnieuw — zoals vóór de Europese codificatiebeweging — begint te twifelen. Wie de literatuur regelmatig naslaat, ontkomt niet aan de indruk, dat in verband met de steeds scherper gevoelde behoefte aan rechtszekerheid het probleem van de al of niet gebondenheid van de rechter aan de wet opnieuw gesteld is. Met dit probleem gaat dit van de codificatie, van de rol van de wetgever bij de totstandkoming van het recht onvermijdelijk gepaard.

In de hierboven aangekondigde rede van Prof. Houwing werden een drietal stellingen geponeerd, die op een verandering van de sedert Geny aanvaardde opvatting wijzen. De inaugurele rede van Prof. De Grooth — van hem verscheen onlangs in dit weekblad een artikel over « de onrechtmatige daad en misbruik van recht in de Nederlandse doctrine en rechtspraak » (R.W. 1946-1947, 1313-1322, 1345-1354) — is gewijd aan hetzelfde onderwerp en leidt ook, maar langs verschillende wegen, tot ongeveer dezelfde conclusies. De bevestiging van zijn thesis zoekt De Grooth vooreerst in de ontwikkeling van de geldende rechtsordening in de Angelsaksische landen. Dit overzicht toont aan, hoe het Angelsaksische rechtssysteem, dat het ongeschreven recht als uitgangspunt heeft, en steeds opnieuw aan het Europese continent ten voorbeeld wordt voorgehouden, in zijn grondslag is aangefast. In Amerika en in Engeland komt in de rechtspraak en in de rechtsleer het streven naar codificatie van het privaatrecht en naar de loslating van het beginsel « stare decisis » in al zijn rigiditeit steeds sterker tot uiting, zodat kan verwacht worden « dat de rechtsontwikkeling in de Angelsaksische landen zal ombuigen in de richting van de ontwikkelingsgang der rechtssystemen van het Europese vasteland ».

In het tweede gedeelte van zijn rede schetst prof. De Grooth, aan de hand van enkele arresten van de Hoge Raad de beschreven spanningen, gewekt door tegen elkaar werkende krachten. Ook hij, evenals Prof. Houwing, is van mening, dat de strijd tussen dwingend recht en levende rechtsovertuiging niet door de rechter maar door de wetgever moet worden voorkomen en in laatste instantie beslist.

D. W.

Prof. Mr. Ph. A. N. HOUWING: Zekerheid omtrent het Recht. Rede uitgesproken op de 34e dies natalis der Nederlandse Economische Hogeschool op 8 November door de rector magnificus. Zwolle, N. V. Tjeenk Willink, 1947, 22 blz.

In deze rede houdt Prof. Houwing een finzinnig betoog voor meer rechtszekerheid tégen de rechterlijke vrijheid én tegen de zich steeds minder inspannende wetgever. Hij is van oordeel, dat rechtszekerheid boven billijkheid gaat, zeker recht boven gerechtigheid, dat eenvoudig recht beter is dan goed recht. Onze rechten en verplichtingen zijn niet meer in de wet te vinden, zij moeten uit wetsgeschiedenis, rechtsgeschiedenis, gebruiken, gewoonten, opvattingen van het maatschappelijk verkeer, uit literatuur en vooral uit jurisprudentie gekend worden. Het recht is een voor dagelijks gebruik volkomen onhanteerbare massa geworden. De rechter heeft zich vrij gemaakt van het geschreven materiële burgerlijk recht, hij laat zich in zijn beslissingen niet meer door de geschreven regelen der wet, maar door de ongeschreven regels van zijn rechtsbewustzijn leiden. De wettelijke regels zijn slechts het stramien, waarop hij zijn figuren der concrete recht-

vaardigheid borduurt, maar dat de vormen dezer figuren nauwelijks meer bepaalt; rechterlijke vrijheid leidt tot rechtsongelijkheid.

Aan deze verregaande rechterlijke vrijheid heeft de wetgever der laatste decennien vooral schuld. Men heeft het de wetgever met de theorie der rechterlijke vrijheid al te gemakkelijk gemaakt. Onze wetten worden steeds haastiger gemaakt, slechter doordacht, slordiger geredigeerd. Beperking van de rechterlijke vrijheid kan — meent Prof. Houwing — niet anders dan regenerend op de wetgever werken, hem dwingen tot grotere inspanning. « Goed wettelijk recht — zo besluit hij — is mogelijk, als hij zich werkelijk inspannt om onduidelijkheid door weloverwogen formulering, onvolledigheid door groter doordachtheid te ontgaan, gebleken gebreken snel te verbeteren, veroudering door tijdige vernieuwing te voorkomen. Goed recht kortom is mogelijk, mits de wetgever goed is. Belangrijker dan een goede rechter is een goede wetgever. »

D. W.

WETGEVING

WET van 17 Maart 1948 tot wijziging van artikel 5 der wetten betreffende de vrouwen- en kinderen-arbeid, samengeordend bij koninklijk besluit van 28 Februari 1919 en gewijzigd en aangevuld bij de wetten van 14 Juni 1921 en 7 April 1936.

Karel, Prins van België, Regent van het Koninkrijk, Koning Leopold III, door 's vijands toedoen, zich in de onmogelijkheid bevindende om te regeren,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Enig artikel. Artikel 5 der wetten betreffende de vrouwen- en kinderen-arbeid, samengeordend bij koninklijk besluit van 28 Februari 1919 en gewijzigd en aangevuld bij de wetten van 14 Juni 1921 en 7 April 1936, wordt door de volgende tekst vervangen:

« Artikel 5. De vrouwen mogen niet te werk gesteld worden gedurende de zes weken die op hun bevalling volgen.

» Bovendien hebben zij, ondanks elke strijdige overeenkomst, recht op verlof gedurende de laatste zes weken van hun zwangerschap. Te dien einde zullen zij aan hun werkgever een medisch attest voorleggen waaruit blijkt dat de bevalling normaal op het einde van die periode moet geschieden.

» Gedurende de bij alinea's 1 en 2, van dit artikel, bedoelde periodes, is het contract dat hen met hun werkgever verbindt, geschorst. »

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt worde.

Gegeven te Brussel, de 17 Maart 1948.

WET van 31 Maart 1948 tot wijziging van de wet van 31 Juli 1947, houdende uitzonderingsbepalingen in zake huishuur.

Karel, Prins van België, Regent van het Koninkrijk, Koning Leopold III, door 's vijands toedoen, zich in de onmogelijkheid bevindende om te regeren,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Het artikel 1 der wet van 31 Juli 1947, houdende uitzonderingsbepalingen in zake huishuur, wordt in de Nederlandse tekst er van gewijzigd als volgt :

Na de woorden « gemeubileerd onroerend goed » worden de woorden « of gedeelte van onroerend goed » toegevoegd.

Art. 2. In artikel 2, § 5, der wet van 31 Juli 1947, houdende uitzonderingsbepalingen in zake huishuur, wordt de 2e alinea gewijzigd als volgt :

« Deze opzegging bedraagt ten minste één jaar wanneer de huurder of een van zijn familieleden, die bij de opzegging sedert ten minste zes maanden bij hem inwoont en bij hem zijn woonplaats heeft, tot een van de volgende categorieën behoort ».

Art. 3. Het woord « Oorlogsinvaliden » in artikel 2, § 5, a, der wet van 31 Juli 1947, wordt vervangen door de woorden « Militaire invaliden ».

Art. 4. In artikel 4, § 2, 2^e alinea, van dezelfde wet wordt de volgende wijziging aangebracht : « de Belgen of onderdanen van met België in de oorlog verenigde landen, die voldoen aan de voorwaarden gesteld bij artikel 2, § 5, 2^e alinea en volgende », ter vervanging van de woorden « Belgische huurders of onderdanen van met België in de oorlog verenigde landen, die tot een van de in artikel 2, § 5, bedoelde categorieën behoren ».

Art. 5. In artikel 4, § 2, 2^e alinea, in fine, van dezelfde wet worden de woorden « tenzij degene te wiens behoeve de intrekking wordt gevorderd, zelf behoort tot een van die categorieën, vervangen door « tenzij degene te wiens behoeve de intrekking wordt gevorderd of een van zijn familieleden, die bij de opzegging sedert ten minste zes maanden bij hem inwoont en bij hem zijn woonplaats heeft, zelf tot een van de in artikel 2, § 5, alinea 2 en volgende, bedoelde categorieën behoren ».

Art. 6. Artikel 8, 3^e alinea, van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

« Indien de overdracht van eigendom betrekking heeft op een goed dat onder de bewaring en het beheer van de Dienst van het Sekwester is gesteld, wordt de duur van de verlenging teruggebracht tot zes maanden, te rekenen van de dag van de aanzegging, aan de huurder, van de overdracht van eigendom, op voorwaarde dat de koper in de aanzegging zijn bedoeling te kennen geeft, het verkocht onroerend goed zelf te betrekken of het door zijn bloedverwanten in de opgaande of in de nederdalende linie of door die van zijn echtgenoot te laten betrekken ».

Art. 7. Artikel 10 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

« De huurprijs mag, rechtstreeks noch onrechtstreeks, de normale huurwaarde op 1 Augustus 1939 verhoogd met 40 t.h., te boven gaan.

» De verhuurder kan, evenwel, mits ten minste een maand opzegging, bij ter post aangetekend schrijven, die verhoging op 70 t.h. brengen van 1 Januari 1948 af.

» Mits akkoord van partijen kan de verhoging 100 t.h. bereiken.

» De verhoging met 100 t.h. ingevolge dat akkoord is afhankelijk van de bekrachtiging door de vrederechter bij wie de zaak door een gemeenschappelijk verzoekschrift van partijen aanhangig is gemaakt. De rechter onderzoekt of de instemming van de huurder met kennis van zaken en vrijelijk werd gegeven. Zo ja, bekrachtigt hij het akkoord door beschikking onderaan

op het verzoekschrift. Die beschikking geschiedt kosteloos. Zij heeft uitwerking vanaf de datum waarop het verzoekschrift werd ingediend. Ingeval de rechter het akkoord niet bekrachtigt, heeft de huurovereenkomst, aanvaard tegen de huurprijs verhoogd met 100 t.h. in vergelijking met de normale huur op 1 Augustus 1939, door een huurder die de plaatsen niet reeds vroeger betrok op grond van de verlenging of van een vroegere huurovereenkomst, toch uitwerking, behoudens verlaging van de huurprijs tot het wettelijk bedrag tijdens de toepassingsduur van deze wet.

» Indien de billijkheid en de onderscheidenlijke toestand van partijen zulks wettigen, kan de rechter, op verzoek van de verhuurder, bij uitzondering en zonder terugwerkende kracht, hogere huurvermeerderingen toestaan, zonder dat deze 150 t.h. mogen te boven gaan.

» De rechter beveelt de teruggave van de huurgelden die in strijd met dit artikel mochten zijn geïnd, of dat zij op de te vervallen huurgelden verrekend worden. »

Art. 8. De akkoorden die reeds waren gesloten overeenkomstig alinea 3 van artikel 10 der wet van 31 Juli 1947, maar nog niet door de rechter bekrachtigd op het ogenblik dat deze wet wordt bekendgemaakt, hebben uitwerking zonder dat het nodig is ze aan die formaliteit te onderwerpen, tenzij de huurder, binnen veertig dagen na die bekendmaking, bij aangetekend schrijven aan de verhuurder betekent dat hij zijn toestemming herroept als niet vrijelijk en met kennis van zaken gegeven zijnde.

In dit geval houdt het akkoord op uitwerking te hebben voor alle vervaldagen na de ontvangst van het aangetekend schrijven, tenzij de rechter, op verzoekschrift door de verhuurder ingediend uiterlijk binnen vijftien dagen na de ontvangst van de betekening, het geldig maakt wegens omstandigheden die van de misbruikelijke aard van de herroeping doen blijken, de herroepen toestemming vrijelijk en met kennis van zaken gegeven zijnde.

De rechter doet uitspraak na partijen opgeroepen en hen in hun beweringen en verklaringen gehoord te hebben. Zijn beslissing is niet vatbaar voor beroep.

Art. 9. Het woord « toestand », dat voorkomt in artikel 25, 4^e alinea, van de Nederlandse tekst van dezelfde wet, wordt vervangen door het woord « ligging ».

Art. 10. De eerste alinea van artikel 26 wordt aangevuld als volgt :

« De Gouverneur vernietigt eventueel de beslissing, uiterlijk de vijfde dag na het verstrijken van de termijn van hoger beroep ».

In artikel 26, alinea 2, worden de woorden : « Bij het verstrijken van dezelfde termijn en behoudens vernietiging van de beslissing van het College door de Gouverneur » vervangen door : « Bij het verstrijken van de aan de Gouverneur toegestane termijn en behoudens vernietiging, door laatstgenoemde, van de beslissing van het College ».

Art. 11. Deze wet is van toepassing op de geschillen, die hangende zijn voor de rechtbanken op de datum waarop zij in werking treedt.

Deze wet treedt in werking op de dag waarop zij in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Art. 12. De Koning is gemachtigd de bepalingen van deze wet en die van de wet van 31 Juli 1947 samen te ordenen.

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt worde.

Gegeven te Brussel, de 31 Maart 1948.

MEDEDELINGEN

RECHTSHISTORISCH NIEUWS

De «Société pour l'Histoire du Droit et des Institutions des anciens Pays Bourguignons, Comtois et Romands», gevestigd te Dijon, zal haar jaarlijks congres houden op 29, 30 en 31 Juli a.s. te Auxerre (Yonne) en zal hoofdzakelijk gewijd zijn aan de studie van «St Germain et son temps».

In het zo pas verschenen nummer (dl. XXIX, nr 116, October-December 1947), van de «Revue du Nord», het actief trimestrieel orgaan van de «Société d'Histoire du Droit des Pays flamands, picards et wallons», en uitgegeven onder de auspiciën van de Universiteit van Rijsel, verschenen verschillende artikels, die de rechts-historici zal interesseren, zo o.m. «Les actes de droit privé mérovingiens et carolingiens de l'abbaye de Saint-Bertin», van J. F. Lemarignier; «Les innovations fiscales au XVIeme siècle; la capitulation de 1577 dans les Pays-Bas», van M. A. Arnould; «Le servage en Flandre», van L. Verriest; «Les règlements municipaux d'Aire-sur-la-Lys, XIVeme-XVeme siècle», van P. Bertin; «Les élections judiciaires à Lille en 1790», van M. H. Prévost, en «La répression du rapt en droit liégeois», van M. Yans.

Verder bevat het een merkwaardige studie, van groot belang voor de economische geschiedenis van Antwerpen, van de hand van E. Coornaert: «Le commerce de Lille par Anvers au XVIeme siècle». Ten slotte geven Prof. J. Dhondt en Dr M. A. Arnould een synthetisch overzicht van de recente historische publicatiën (1944-1947).
L. Th. M.

ONWETTIGE TENUITVOERLEGGING VAN DOODSTRAFFEN

Het probleem van de doodstraf is, helaas, nog steeds actueel in ons land. Zonder daar nader op in te gaan, willen wij hier slechts de aandacht vestigen op een onwettigheid die begaan wordt ter gelegenheid van sommige executies.

Het is herhaaldelijk gebeurd, dat wegens aangifte aan de vijand ter dood veroordeelde personen door een schot in de rug terechtgesteld werden. Geen enkele wettekst schrijft dit voor, of laat dit toe. Art. 8 van het Strafwetboek en art. 5 van het wetsbesluit van 14 September 1918 zijn immers in dit verband formeel. Zij luiden: «Ieder ter dood veroordeelde wordt onthoofd. Hij zal evenwel voor de kop (cursivering van ons) worden geschoten, wanneer hij een misdadig pleegde voorzien bij het IIe hoofdstuk, I^e titel, IIe boek van dit wetboek, of wanneer hij in tijd van oorlog, veroordeeld werd door de Krijgsrechtsmacht.»

Deze teksten tonen zonder enige twijfel aan, dat de uitspraken van krijgsgerechten, beslissende, dat de ter dood veroordeelde in de rug zal geschoten worden zowel als de in die zin door de uitvoerende macht getroffen executiemodaliteiten in strijd zijn met de uitdrukkelijke tekst van de wet.

Deze onwettigheid moet ten strengste gelaakt worden. Zij spruit voort uit een verklaarbare maar af te keuren behoefte om de doodstraffen te nuanceren of te kwalificeren, behoefte die zich doet gevoelen in tijden, waarin deze straf veelvuldig toegepast wordt. Herinneren wij in dit verband slechts aan de gequalificeerde doodstraffen uit het Ancien régime en aan de verschillende executiewijzen van de doodstraf, die in Duitsland na 1933 werden ingevoerd!

De aandacht van de verantwoordelijke instanties hierop te hebben gevestigd, zal, naar wij hopen, volstaan, om een einde te stellen aan deze onwettige praktijken. Dergelijke praktijken werken, naar het oordeel van alle criminalisten verruwend op iedereen en kunnen in een beschaafd land als het onze, niet geduld worden.
A. J.

TIJDSCHRIFTEN

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-Ambt en Registratie. — 20 Maart 1948. — Nr 4026.

H. A. Drielsma, Beschouwingen over lopende burgerlijke vruchten naar Oud-Nederlands recht. — Prof. Dr. P. J. A. Adriani, Toepassing der belastingswetten. — Mr. J. Baert, Versnippering van de landbouwgrond m.o. Redactie.

27 Maart 1948. — Nr 4027.

J. Brants, Het arrest de Visser-Harms en de notariële praktijk. — K. Sneep, Onbelaste reserves van vennoten.

3 April 1948. — Nr 4028.

Prof. Mr. J. H. Beekhuis, De verhouding tussen Rechter en Wet. — Mr. L. I. Barmat De Winter, Internationaal Privaatrecht.

Nederlands Juristenblad. — 3 April 1948. — Nr 14.

Prof. Mr. C. W. De Vries, Thorbecke's grote vergissing. — Mr. J. R. Thorbecke, Enkele korte opmerkingen naar aanleiding van het arrest van den Hoogen Raad van 30 Januari 1948, N. J. 1948, Nr 108. — Mr. J. De Vrieze, Verzoeningscomparitie. — Mr. A. G. H. H. Roeffen, In hoeverre is een als staatsnoodrecht uitgevaardigde heffing ingevolge het Besluit Vijandelijk Vermogen rechtsgeldig? — Mr. H. Vlek, Artikel 32 van het Besluit E 100.

Tijdschrift voor Notarissen. — Afl. 3. — Maart 1948. In Memoriam Prof. Van De Vorst. — Rechtspraak.

Journal des Tribunaux. — Nr 3761. — 21 Maart 1948.

Simone Huynen, L'évolution des lois de préservation morale de la jeunesse. — Pasquier Alex, Divorce et séparation de corps 1939-1947.

Nr 3762. — 28 Maart 1948.

Degouy G. R., Le juge unique et la collégialité.

Revue générale des Assurances et Responsabilités. — Décembre 1947. — Nr 10.

Rechtspraak.

Vlaamse Juristen

Abonneert U op het
RECHTSKUNDIG WEEKBLAD